

Första tilläggsbudget för landskapet Åland 2020

Antagen av lagtinget 22.1.2020

Till Ålands lagting

Förslag till första tilläggsbudget för år 2020

ALLMÄN MOTIVERING

Finans- och näringsutskottets betänkande nr 5/2019-2020

Sammanfattning

Landskapsregeringens förslag

Landskapsregeringen föreslår att lagtinget antar ett förslag till tilläggsbudget. Förslaget omfattar förslag till tilläggsanslag till näringsavdelningens förvaltningsområde för genomförande av en vetenskaplig studie av tillståndet för torskbeståndet runt Åland samt till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) för intensifierad provtagning inom ramen för utrotningsprogrammet för fisksjukdomen VHS.

De föreslagna tilläggsanslagen uppgår till 117 000 euro. I och med tillägget har hittills för 2020 budgeterats utgifter om 406 740 000 euro.

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att förslaget till tilläggsbudget antas i oförändrad form.

Utskottets synpunkter

Utskottet konstaterar att den intensifierade provtagningen inom ramen för utrotningsprogrammet för fisksjukdomen VHS är mycket viktig för att säkerställa exporten av odlad fisk från Åland. Näringsen är idag lönsam, genererar goda vinster och är av yttersta vikt för den regionala sysselsättningen. Genom projektet minskas även företagens byråkrati och kostnader över tid.

Fisket av torsk på Åland skapar sysselsättning och ger våra restauranger och butiker en bra råvara att marknadsföra och sälja, samt är en viktig del i byggandet av Ålands varumärke och varumärket MatÅland. Fisket är dessutom kulturellt betingat och en viktig del av vår historia. Vad gäller den vetenskapliga studien betonar utskottet vikten av att inte endast ställa kostnaderna i relation till fångstens försäljningsvärde.

Utskottet konstaterar vidare att idag finns en del utredningar och forskning på orsakerna till torskens tillbakagång i Östersjön, men frågan är inte tillräckligt utredd och speciellt inte i våra vattenområden. Utskottet ser därför forskningen som en viktig del i att hitta långsiktiga positiva löningar för torskens överlevnad i Östersjön. Landskapsregeringen bör fortsättningsvis söka möjligheter till finansiering och fiske i forskningssyfte.

När ett förslag till tillägg eller ändring i landskapets budget överlämnas till lagtingen ska i förslaget anvisas medel för täckande av den utgiftsökning

och den inkomstminskning som föreslås. Av regeringsprogrammet ”Tillsammans för Åland” av den 10 december 2019 framgår i fråga om den ekonomiska politiken att ”Landskapsregeringen kommer i en tilläggsbudget 2020 att presentera budgetramar för den kommande regeringsperioden. Huvudprincipen är att nya kostnader och verksamheter bör finansieras inom de givna ramarna.” Näringsavdelningen har sedan tidigare budgeterade utgifter exklusive investeringar om 16 325 000 euro. Ökningen motsvarar således 0,3 procent av den totala kostnadsmassan inom förvaltningsområdet. Utskottet utgår från att landskapsregeringen i ett kommande förslag till omställningsbudget kommer att redovisa hur de nu föreslagna kostnadsökningarna kan hanteras utan att de totala kostnadsramarna ökas.

Till lagtinget överlämnas landskapsregeringens framställning med förslag till första tillägg till budgeten för Åland under år 2020.

I föreliggande förslag till tilläggsbudget föreslås att en vetenskaplig studie av tillståndet hos torskbeståndet runt Åland genomförs samt att anslaget för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet höjs för att möjliggöra intensifierad provtagning inom ramen för utrotningsprogrammet för fisksjukdomen VHS.

Som framgår av regeringsprogrammet Tillsammans för Åland kan det konstateras att många tecken i vår omgivning tyder på att vi går mot en ekonomiskt kärv mandatperiod som kräver en återhållsam finanspolitik. Landskapsregeringens målsättning är en ekonomi i balans på lång sikt. För att det ska vara möjligt att långsiktigt trygga basservicen och välfärden avser landskapsregeringen att styra budgeteringen så att årsbidraget under slutet av mandatperioden täcker avskrivningarna för att därefter ge möjligheter att börja bygga upp reserver. Sammantaget betyder detta att landskapsregeringen måste föra en restriktiv finanspolitik samt kontinuerligt söka effektiviseringar inom förvaltningens alla ansvarsområden.

En annan viktig nyckel i detta sammanhang är nivån på landskapets grundfinansiering i stöd av självstyrelselagen. Grundlagsutskottet och riksdagen förutsatte i samband med sin behandling i december 2019 av det nya ekonomiska systemet för självstyrelsens finansiering att regeringen utan dröjsmål lämnar en proposition om ändring av avräkningsgrunden enligt 47 § 1 mom. i självstyrelselagen för Åland till 0,47 procent från ingången av år 2021. Utgående från att detta förverkligas kalkyleras den årliga grundfinansieringen öka med ca 10 miljoner euro per år.

Landskapsregeringen inleder arbetet med att ta fram budgetramar som ska tillämpas under mandatperioden. Landskapsregeringens avsikt är att i en tilläggsbudget under år 2020 presentera förändrade huvudinriktningar i förhållande till antagen budget för år 2020 samt budgetramar inklusive en investeringsplan för den kommande regeringsperioden. Huvudprincipen är att nya kostnader och verksamheter bör finansieras inom de givna ramarna.

I och med tillägget har hittills under år 2020 budgeterats 406.740.000 euro.

Med hänvisning till ovanstående samt till detaljmotiveringen får landskapsregeringen vördsamt föreslå
att lagtinget antar följande förslag till första tillägg till budgeten för år 2020.

Mariehamn den 9 januari 2020

L a n t r å d

Veronica Thörnroos

Minister

Torbjörn Eliasson

Finans- och näringsutskottets betänkande nr 5/2019-2020

Ärendets behandling

Lagtinget har den 15 januari 2020 inbegärt finans- och näringsutskottets yttrande över förslaget till tilläggsbudget.

Höranden

Utskottet har i ärendet hört finansministern Torbjörn Eliasson, finanschefen Conny Nyholm och budgetplaneraren Robert Lindblom från finansavdelningen, avdelningschefen Bengt Michelsson från social- och miljöavdelningen samt fiskerikonsulenten Tom Karlsson från näringsavdelningen.

Närvarande

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Jörgen Pettersson, vice ordföranden John Holmberg samt ledamöterna Nina Fellman, Lars Häggblom, Liz Mattsson, Jörgen Strand och Stephan Toivonen.

Utskottets förslag

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

- att lagtinget antar landskapsregeringens förslag till första tillägg till budgeten för år 2020 i oförändrad lydelse, samt
- att lagtinget beslutar att första tillägget till budgeten för år 2020 ska tillämpas omedelbart i den lydelse den har i lagtingets beslut.

Mariehamn den 17 januari 2020

Ordförande

Jörgen Pettersson

Sekreterare

Emma Dahlén

Ålands lagtings beslut om antagande av
Första tilläggsbudget för landskapet Åland år 2020

Efter att förslag inkommit från landskapsregeringen har lagtinget antagit nedanstående första tilläggsbudget för landskapet Åland för år 2020:

		Anslag tb 2020	Inkomster tb 2020
VERKSAMHET			
<u>Avdelning 6</u>			
600	NÄRINGS- AVDELNINGENS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE	-50 000	0
670	FRÄMJANDE AV FISKERINÄRINGEN	<u>-50 000</u>	<u>0</u>
67000	Främjande av fiskerinäringen	-50 000	0
80 - 88	MYNDIGHETER SAMT FRISTÅENDE ENHETER	-67 000	0
848	ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET	<u>-67 000</u>	<u>0</u>
84810	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, verksamhet	-67 000	0
Verksamhet sammanlagt		-117 000	0
Anslag och inkomster totalt ovanstående		-117 000	0

Mariehamn den 22 januari 2020

Roger Nordlund
talman

Ingrid Zetterman
vicetalman

Bert Häggblom
vicetalman

Verksamhet - detaljmotivering

600 NÄRINGSÄVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

670 FRÄMJANDE AV FISKERINÄRINGEN

67000 Främjande av fiskerinäringen

	Budget 2019	Budget 2020	Förslag tb 2020
Intäkter			
Kostnader:			
- årets totalt	-28 000	-28 000	-50 000
- tidigare års anslag			
Anslag netto	-28 000	-28 000	-50 000

Föreslås ett tillägg om 50.000 euro.

Utgifter

Tilläggsanslaget föreslås för att möjliggöra en vetenskaplig studie av tillståndet hos torskbeståndet runt Åland. Anslaget avser innefatta bland annat kostnader för köpta tjänster och kostnader i anslutning till forskning och utredning.

8 MYNDIGHETER SAMT FRISTÅENDE ENHETER

848 ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

84810 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, verksamhet

	Budget 2019	Budget 2020	Förslag tb 2020
Intäkter	616 000	585 000	
Kostnader:			
- årets totalt	-2 175 000	-2 263 000	-67 000
- tidigare års anslag			
Anslag netto	-1 559 000	-1 678 000	-67 000

Föreslås ett tillägg om 67.000 euro.

Utgifter

Utrotningsprogrammet för fisksjukdomen VHS pågår under åren 2015 – 2020 i enlighet med EU:s regelverk. Under år 2020 - 2021 ska en intensifierad provtagning vid fiskodlingar ske. Provtagningen ska göras av ÅMHH:s veterinärer. Detta kommer att kräva tilläggsresurs med en veterinär vid ÅMHH, vilken inte ingick i grundbudgeten för år 2020. Det är mycket viktigt att utrotningsprogrammet fullföljs och provtagningarna görs. Årskostnaden är 80.000 euro men för år 2020

räknas förverkligandet ske under 10 månader till en kostnad av 67.000 euro.